

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Черкаський державний фаховий бізнес-коледж
Кафедра дизайну та соціально-культурних дисциплін

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА
на тему: «Візуалізація образів та емоцій через авторські ілюстрації
до поетичного збірника»

Виконала студентка групи _____
спеціальності 022 Дизайн
Спеціалізації: 022.01 Графічний дизайн
Вісцька А. В.
Керівник: к.п.н. доцент, заслужений художник
України Касьян Т. К.
Рецензент: к.п.н. доцент, Хребто Т. С.

Дипломна робота бакалавра
захищена на засіданні ЕК
з оцінкою _____ 2025 р.

Засвідчую, що у цій роботі немає
запозичень з праць інших авторів
без відповідних посилань
Студент _____
підпис

м. Черкаси – 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ I. ОСНОВИ РОЗРОБКИ ДРУКОВАНОГО ВИДАННЯ.	
ВИТИНАНКА ЯК СТИЛЬ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ІЛЮСТРАЦІЙ.	6
1.1. Дослідження процесу розробки дизайну друкованого видання.	6
1.2. Види ілюстрацій та інструменти для їх створення.	11
1.3. Аналіз аналогів до обраної теми кваліфікаційної роботи.	14
РОЗДІЛ II. СТВОРЕННЯ ІЛЮСТРАЦІЙ ТА ДИЗАЙН ЕЛЕМЕНТІВ.	
РОЗРОБКА МАКЕТУ.	19
2.1. Опис обраних віршів.	19
2.2. Робота над ілюстраціями та розробка дизайн елементів.	23
2.3. Робота над електронним макетом збірника поезій.	29
ВИСНОВКИ	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	33
ДОДАТКИ	3 4
ДОДАТОК А	35
ДОДАТОК Б	40

ВСТУП

Поезія – це відображення художнім шляхом дійсності через словесні образи. Вона являє собою написані на аркуші паперу слова які є візуальним методом поета передати свої думки, емоції, розповісти про події які він пережив. Кожен такий віршований твір можна порівняти з клунком різнобарвних ниток в якому зібрані багатогранні емоцій та почуття теплих й холодних за тоном, веселих та сумних, болісних спогадів і радісних та незабутніх моментів.

Ілюстрація – це зображення яке доповнює текстову частину художнього твору візуально пояснює зміст, поглиблює сприйняття поеми та розширює світогляд читача наповнюючи його новими враженнями, переживаннями та почуттями. Для більш насиченої передачі емоцій втілених в поетичному творі можна використати візуальний контент у вигляді ілюстрацій які будуть відображати текстовий зміст поеми, її тематику, образи які виникають підчас прочитання і тому подібне.

В сучасному світі навіть по при новітні технології які відкривають багато можливостей для різних сфер дизайну в особливості поліграфічного, існує багато людей які з задоволенням гортають паперові книги замість електронних, а останнім часом набуває популярності тенденція придбати паперове видання або навіть просто взяти книгу в бібліотеці чи почитати в закладах створених для комфортного проведення вільного часу за книгою та чашкою кави. Деякі люди купують книги, щоб почитати або навіть колекціонувати видання, деяким просто подобається відчувати в руках фізичну книгу яку можна помацати. Сфера дизайну розвивається кожного дня це також стосується і поліграфічного дизайну. Народження певної ідеї, створення графічних елементів, верстка сторінок тільки пройшовши всі потрібні процеси через руки фахівців з'являється неповторний витвір мистецтва.

Завдяки продуманому дизайну зовнішнього оформлення та внутрішнього наповнення, паперові книги стають більш популярними серед читачів, яких воно може зацікавити або спонукатиме придбати ті чи інші видання. Люди краще запам'ятовують інформацію за допомогою зорової пам'яті, а завдяки сучасному дизайну та технологіям

відкривається багато можливостей якими можна скористатися, щоб зробити поезію більш популярною не тільки серед старшого покоління, а й серед молоді. Таким чином можна просувати віршовані твори українських народних поетів та сучасних новаторів. Це дає змогу розширювати світогляд, наповнюватись новими враженнями й разом з творами поринути в загадковий світ, створений почуттями та думками поета. Головна ідея кваліфікаційного проєкту полягає в тому, щоб створити візуальні образи та електронний макет збірника, використовуючи віршовані твори митців, показати власне бачення цих поем через візуалізований матеріал та інтерпретувати їх у власному стилі та техніці.

Завдання кваліфікаційної роботи:

1. Пошук потрібної інформації.
2. Аналіз аналогів та прототипів
3. Намалювати ілюстрацій до віршів.
4. Створити дизайн декоративних елементів.
5. Представити художній та текстовий матеріал в електронному макеті.

РОЗДІЛ І.

ОСНОВИ РОЗРОБКИ ДРУКОВАНОГО ВИДАННЯ. ВИТИНАНКА ЯК СТИЛЬ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ІЛЮСТРАЦІЙ.

1.1. Дослідження процесу розробки дизайну друкованого видання.

Друковані видання відіграють не останню роль в житті кожної людини та суспільства. Інформацію ми отримуємо з різних візуальних джерел таких як онлайн інтернет ресурси, друковані ресурси такі як книги, брошури, листівки, збірники, зовнішня реклама, газети, плакати і тому подібне. Також останнім часом набуває популярності читати друковану продукцію наприклад книги. Візуальні чинники є важливою складовою яка формує сприйняття читачем змісту та формують враження які людина отримає після першого перегляду книги а потім вже буде вирішувати прочитати саме цю книгу чи пошукати інші варіанти. Ці чинники формуються під час процесу перетворення авторської роботи на готовий надрукований продукт за допомогою співпраці з дизайнером та друкарнею.

Для кожного виду видань існують свої правила та особливості. Наприклад у дитячих виданнях більшу їх частину займають візуальні елементи в основному ілюстрації, текстова частина друкується 14-16 кеглем для зручності процесу читання. В енциклопедіях навпаки частина з текстом значно більша ніж ілюстративна, такі видання призначені для вибіркового читання тому текст має значну кількість виділень та друкується у дві шпальти 8-10 кеглем. Видання які призначені для розваг та видаються періодично зосереджені більше на яскравих заголовках, зображення які приваблюють до себе погляд. Текстова частина ж може складатися з гарнітур які складно прочитати, але можуть являти собою елементи які доповнюють стильові особливості видання. Хоч друкована продукція й має багато спільного між собою, але все одно кожному з видань притаманні свої особливості та норми яких варто дотримуватися для того, щоб продукт був якісним та зручним для користувача. Існують певні вимоги читача до друкованої продукції це зручність читання, обсяг текстового

змісту, зручність пошуку, формат, наявність та кількість ілюстративного матеріалу. Для перетворення авторського тексту в готовий надрукований продукт слід враховувати наявні вимоги читача.

Над проектом який в майбутньому буде подано на друк працює декілька спеціалістів. Створення ілюстрацій та інших декоративних елементів не єдина задача художника, він також розробляє композиційну основу яка може бути у вигляді посторінкового макета.

Художній редактор займається композицією видання, графічно-стильовими елементами та розробкою оформлення проекту. На відміну від технічного редактора який займається технічними характеристиками всіх елементів видання та добре знається на технологічному процесі та вимогах до оригіналів, що потім передаються до поліграфії, художній редактор більш зосереджений на візуально-зображувальній частині видання. На початку створення ілюстративного матеріалу для проекту обираються фрагменти твору які потрібно буде проілюструвати або виділити за допомогою зображення, визначають кількість сторінок яка буде заповнена повністю чи частково візуальним матеріалом. Також завдання технічного редактора полягає в тому, щоб правильно обрати формат майбутнього видання. Для цього йому потрібно враховувати такі чинники як на яку аудиторію читачів розрахована друкована продукція, його обсяг, способи за допомогою яких воно було оформлене, вид видання тощо.

Спільна робота художнього та технічного редакторів починається з планування та розробки художнього оформлення проекту, яке потім перетворюється на готовий макет видання. Засоби оформлення за допомогою яких створюють готовий продукт поділяються на художні це ілюстративні зображення та інші декоративні елементи та технічні засоби це візуальне оформлення структурної організації видання, шрифтові елементи.

Оформлення друкованого видання це процес який поділяють на три етапи:

– підготовчий етап – це перший етап на якому придумують та розвивають саму ідею майбутнього оформлення: формується початкова ідея потім її перетворюють в проєкт, а далі в оформлену модель тобто макет. Складається план в якому визначають розташування кожного елемента видання, також проводиться аналіз взаємодії елементів між собою та їх ієрархія.

– наступний етап це створення та редагування елементів оформлення: спочатку визначаються характеристики зовнішньої та внутрішньої частини видання потім починається робота над ілюстративним матеріалом, зображення створюють або самі експерти або шукають потрібні фото та ілюстрації в онлайн просторі, далі йде збалансування та поєднання різних елементів таких як тексти, шрифтові елементи, ілюстрації та інші зображувальні елементи їх опрацьовують за допомогою графічних редакторів та класифікують. Всі елементи у друкованій продукції повинні утворювати нерозривну єдність, завдяки якій видання буде сприйматися як цілісний і неповторний об'єкт. Потім після всіх узгоджень та з готових елементів створюють повноцінний макет проєкту.

– композиційно технічний етап в основному цей етап присвячений для набору тексту та його верстки потім відредагований, зверстаний матеріал підготовлюють до друку, остаточно вирішують як будуть розміщені ілюстративний матеріал та текстові блоки, перевіряють відповідність усіх елементів за чинними стандартами та нормами останній етап це створення оригінального макета та передача його на поліграфічне підприємство для друку.

Текстовий матеріал який буде використаний для проєкту поділяють на:

- основний;
- додатковий та довідково допоміжний – до цих видів тексту належать цитати, посилання, коментарі, переліки чогось тощо.

Додатковий текст потрібен для того, щоб доповнити основний матеріал, пояснити його, але не заважати сприйняттю основного тексту. Також додатковий текст не має бути сильно виділеним та забирати на себе увалу більше ніж основний матеріал.

Всі ці тексти мають свою роль у виданні та потребують особливої уваги з боку художнього та технічного редакторів. Основний текст, як відомо з назви повинен бути найпомітнішим та друкуватися більшим кеглем ніж інші види тексту. Додатковий текст набирають дрібнішим кеглем ніж основний і його зазвичай не виділяють. Довідково-допоміжний також друкують дрібним кеглем, але на відміну від попереднього виду тексту має виділення, що зосереджують увагу читача та виконують функцію пошуку.

Також особливістю різних видань є їхній формат. Він буває стандартний та нестандартний, наприклад формат літературних творів зазвичай А5 в той час, як книги для дитячої аудиторії бувають різних форматів та форм. Наприклад нестандартного квадратного формату, або у вигляді якоїсь не складної фігури чи в формі тварини.

Важливим етапом в співпраці художнього та технічного редакторів є вибір шрифтів до таких елементів видання як: заголовки, текстівки, основні та додаткові тексти, колонтитули тощо. На зручність читання великий вплив має саме обраний шрифт. Також для гармонійного поєднання гарнітури й кеглю шрифтів, щоб вони відображали ієрархію видання складають повний список заголовків які будуть відображати послідовне розкриття будови твору тобто зміст видання. Наприклад його складають для газетно-журнальних видань які мають вирізки, коментарі, резюме, і тому подібне. Для книжкових видань зміст складають, щоб правильно представити структуру видання й там перелічують всі потрібні елементи довідкової частини. Шрифт цих перелічених елементів повинен відрізнятися від основного тексту твору.

У шрифтів є свій перелік параметрів за якими їх обирають. До цих параметрів відносяться:

- гарнітура, насиченість, колір літер, кегль – розмір шрифту;
- відстань між літерами, рядками словами;
- вирівнювання;
- способи виділення.

Композиція та обсяг тексту, властивості шрифту, читацька аудиторія, формат видання його вид, спосіб друку, всі ці чинники впливають на вибір гарнітури шрифту.

Читача цікавить більше не різниця між шрифтами та способи їх виділення, а надрукована інформація. Вони майже не помічають скільки шрифтів було застосовано яка різниця між ними і тому подібне для них важливі лише комфорт читання, зручність пошуку, привабливий вигляд тощо. Тому вдало підібрані й використані гарнітури допомагають краще подати інформацію. Застосування різних кеглів сприяє можливості вибудувати ієрархію за ступенем важливості інформації та різноманітність використання гарнітур привертає увагу читача до тої чи іншої частини текстового змісту.

Після того як робота над текстовою та зображувальною частиною закінчені, починається процес визначення необхідності редактором таких елементів як:

- спуски, ініціали, текстові виділення;
- оформлення кінцевої сторінки;
- лінійки над виносками, заголовки;
- розділові, декоративні елементи;
- колонтитули та колонцифри;
- зміст, німа рубрикація.

Одним з завдань художнього та технічного редакторів при створенні дизайну друкованої текстової продукції та його редагування полягає у чіткому поясненні змісту тексту за допомогою наявних композиційних та друкарських засобів. Щоб правильно передати думку закладену в текстовій частині та загальну ідею оформлення видання потрібно гарно розуміти зміст твору, уявити читацьку аудиторію яка буде користуватися продуктом тощо.

Відповідність оформлення елементів видання до поставлених вимог є дуже важливим чинником для його успішності. Бо воно впливає на те як читач буде сприймати друкований продукт з емоційного та практичного погляду. Незручність читання або відсутність чи складний пошук елементів які звик бачити читач може погіршити ефективність та популярність видання. Особливістю якісного видання може

бути композиційне розташування елементів, правильна організація, структурованість, незвичайна та якісно продумана система внутрішньо-текстових виділень тощо.

1.2. Види ілюстрацій та інструменти для їх створення.

Існує багато різних технік та засобів за допомогою яких можна створювати ілюстрації. Їх можна поділити на графічні техніки які використовують традиційні матеріали для створення ілюстрацій та графіку яку створюють цифровими технологіями.

Графіка є різновидом мистецтва для відтворення якої застосовують такі засоби зображення як лінії, штрихи, плями тощо. Цей вид мистецтва поділяється на такі різновиди:

1) Станкова – графіка твори якої мають самостійне значення вони не пов'язані з літературними текстами не є вузько направлені. Цей вид мистецтва називається так тому, що його твори створюються на мольберті. В цій техніці є велика кількість матеріалів якими можна створити різні образи такі як: фарби з різними пігментами та створені на різних основах, графітні олівці, пастель вугілля тощо.

2) Книжкова – в цей вид графіки входять елементи створені для того, щоб прикрасити книжкові видання або візуально показати текстовий зміст. Сюди входять такі елементи як: сюжетні ілюстрації, заставки, кінцівки, сторінкові ілюстрації, ілюстрації на пів сторінки, між текстові ілюстрації. Також до цього виду графіки відносяться такі елементи дизайну як орнаменти, екслібриси, буквиці, віньетки тощо.

Архітектурна – це ідеї архітектора створені у вигляді графічних креслень з масштабом. Якщо в інших видах графіки немає постійних чітких вимірювань розмірів, відстані, то в даному виді кожна деталь вимірюється у співвідношенні до інших деталей креслення. Така графіка тісно пов'язана з математичними розрахунками де вказується розмір майбутньої будівлі масштаб та інше.

Плакатна – це тиражована графіка твори якої застосовуються в дизайні плакатів. Така графіка характеризується лаконічним, кольоровим, яскравим зображенням та

текстом. Вимоги до таких творів – бути помітними на фоні інших візуальних засобів передачі інформації та можливість його сприйняття з великої відстані. Тому плакати зазвичай друкуються на великих форматах.

Щоб створити ілюстрації можна використовувати не тільки традиційні матеріали, а й цифрові технології. З появою таких технологій виникла та почала розвиватися комп'ютерна графіка. Цей вид графіки поділяється на:

– растрову – зображення в такій графіці складаються з пікселів які створюють візуально цілісний малюнок.

– векторну – графіку тут зображення будується на основі математичних виразів. В такій графіці зображення при змінненні масштабу не втрачає якості.

Сучасні технології дають можливість створювати як повністю цифрові ілюстрації, так і просто обробляти або відмальовувати їх з уже готової ілюстрації в матеріалі.

Для малювання цифрових ілюстрацій або створення з вже готової роботи краще підходить векторна графіка. В графічних векторних редакторах встановлено багато інструментів за допомогою яких можна імітувати різні графічні матеріали, редагувати колір, прозорість об'єкта, створювати градієнт, додавати різні ефекти, деформувати зображення та інше.

Якщо застосовувати інший спосіб, відскановування вже готової роботи, її краще редагувати в растрових редакторах. Там є можливість редагувати такі параметри як насиченість, яскравість, контрастність, різкість та додавати різні ефекти. Тут також є можливість обрізати непотрібні елементи або навпаки вирізати елементи які вам потрібні обробити їх та зробити колаж. Зображення в комп'ютерній графіці можна створювати різними способами та редагувати вже створені роботи в матеріалі. Використання технологій розширює діапазон застосування зображень та дає можливості для створення цікавих проєктів.

Також ілюстрації можна створювати графічними методами взявши за основу витинанку.

Витинанка – це вид давнього українського мистецтва, що створюється за допомогою методу вирізання з білого або кольорового паперу різних образів. В багатьох таких творах застосовують орнаменти з різною тематикою. Геометричні орнаменти в яких застосовуються різні фігури, рослинні орнаменти де зображують квіти, різні рослини, частини рослин. Витинанками можна прикрашати житло. Також в сучасному світі витинанки можуть використовувати для дизайну поліграфічної продукції таких як сувенірна продукція, в листівках, буклетах, плакатах, книгах тощо.

Українським витинанкам притаманні чіткі візерунки та лаконізм форми, дзеркальна симетрія, узагальнене силуетне зображення без натуралізму.

Класифікація витинанок проводиться за кількома параметрами.

За технологією виготовлення, призначенням та художніми особливостями:

– ажурна витинанка – це зображення в прорізах одного аркуша паперу: прості розетки, зірки, ромби, квадрати, або складніші розгалужені дерева, гілки, букети.

– стрічкова витинанка відзначається протяжністю в довжину та переважно декоративними мотивами, з однобічною або двобічною композицією орнаменту: рушники, рамки, аплікаційні стрічки.

– фіранки виникли як ускладнення стрічкових одинарних витинанок, великі прямокутні порт'єри з аплікаційними та мальованими візерунками.

– силуетна витинанка – коли зображенням виступає силует, контур фігури, якогось об'єкта наприклад, людини, тварини, рослини тощо.

– сюжетна витинанка – це представлення якогось сюжету чи події.

– виставкові витинанки є масштабними, і призначені для експонування на виставках, оздоблення поліграфічної продукції, рекламних цілей.

За складністю:

– одинарна витинанка виготовляється з одного аркуша паперу. Одноколірні, тому більше уваги орнаменту та декоративності форми. Як правило, це симетричне вирізування з паперу, з ритмічним повторенням мотивів.

– складна витинанка – це аплікація чи композиція з кількох аркушів паперу, як правило, різних кольорів. Вони поділяються на складені з окремих елементів, поряд один з одним, гармонійно поєднаних між собою в єдине ціле та накладні елементи які розташовані один поверх іншого.

1.3. Аналіз аналогів до обраної теми кваліфікаційної роботи.

В кожного друкованого видання присутній свій дизайн зовнішнього та внутрішнього оформлення залежно від поставлених вимог, стильових чи композиційних рішень тощо. Все теж саме є і в збірниках поезій кожен такий друкований продукт різний та неповторний. Якщо це збірник присвячений віршованим творам одного поета, то в оформленні більшу увагу концентрують на тому щоб за допомогою дизайну передати та підкреслити особливості творів та самого поета як неповторної творчої особи.

Наприклад дизайн оформлення збірника поезій Олега Скорови «Поезія серця і душі» починається з його зовнішньої частини, бо перше що ми бачимо коли беремо до рук ту чи іншу книгу це обкладинка. На передній її частині розташований колаж на якому відкривається вид на річку Дніпро та видно могилу Тараса Шевченка на Чернечій горі яка знаходиться в місті Канів, точніше на колажі видно бронзовий пам'ятник самого автора. У верхній лівій частині композиції присутній елемент української символіки у вигляді гілочки калини. В нижній половині композиції можна побачити фото старої будівлі з глиняними стінами дерев'яними сходами, дахом та димарем. Також одним видом шрифту на обкладинці зазначені ім'я поета та назва збірки його робіт червоним та темно синім кольором.

На задній частині обкладинки також присутній колаж який складається з фото пейзажу на якому зображений вид на річку Дніпро і частина місцевості біля могили Тараса Шевченка та фото поета в повний зріст. На задній частині розміщені два текстових блоки один з біографією поета інший з його словами. Корінець збірника прикрашений народним орнаментом які складається з трьох кольорів білого, чорного та

червоного. Розташування текстової частини збірника на сторінці орієнтація посередині. Сам текст надрукований шрифтом з засічками, назви та заголовки написані таким же шрифтом, але більшим кеглем та жирним накресленням. В кінці деяких віршованих творів розташовані прикраси у вигляді простих лінійних ілюстрацій. Також на деяких сторінках можна побачити ще один графічний елемент який являє собою простий рослинний орнамент. В кінці текстової частини знаходиться зміст поетичного збірника.

Наступний аналог це збірник Миколи Стасюка «Краса синівської любові». На обкладинці зображена симетрична витинанка з рослинним наповненням та орнаментом. Головною фігурою в композиції витинанки виступає дівчина в традиційному вбранні та з піднятими руками які тримають якусь рослинність, з обох сторін біля неї стоять спершись на одне коліно та похиливши голови два молодих чоловіки. Навколо цих трьох фігур знаходяться різні види рослини. У витинанці присутні такі кольори: білий, темно синій, помаранчевий, жовтий, фіолетовий, зелений та червоний. Колір обкладинки блакитний на задній її частині розташована фотографія Миколи Стасюка в приміщенні, текстовий блок з біографією поета, штрих-код та назва видавництва з його логотипом. На корінці збірника як і на передній частині обкладинки написані ім'я поета та назва збірки. Внутрішнє наповнення не має ілюстрацій або інших графічних прикрас. Текстова частина надрукована шрифтом з засічками, але жирнішим нарисом ніж в попередньому аналогу. Назви віршованих творів надруковані більшим кеглем ніж основний текст та жирнішим накресленням з підкресленнями. Орієнтація тексту на сторінці ліва виключка. В кінці текстового блоку знаходиться зміст та звернення президента видавництва до читачів.

Інший аналог це Альманах Черкаського літературного об'єднання імені Василя Симоненка «Спалах Спалах». Обкладинка цього збірника вирішена за допомогою градієнту від червоного до жовтого кольору та геометричними фігурами такими як коло та шестикутник. У верхній частині обкладинки білими літерами написана назва літературного об'єднання, а в нижній частині також літерами білого кольору написано назву збірника та видавництва. Назва збірника знаходиться як на передній, так і на

задній частині обкладинки. В цьому збірнику на відміну від інших аналогів зібрані як віршовані, так і прозовані твори різних авторів. Віршовані твори розташовані по центру сторінки, написані шрифтом з засічками та тоншим нарисом в порівнянні з іншими проаналізованими аналогами. Назви виділені більшим кеглем шрифту ніж інший текст та жирним накресленням. Зміст розташований в кінці видання.

Обкладинка збірника «З відстані свободи» Олекса Лищенко має дизайн елемент у вигляді витинанки. Витинанка бордового кольору на ній можна побачити стилізовані силуетні зображення людей різних розмірів. Вона поєднує в собі елементи квітів рослин тварин людей, знаряддя праці, музичні інструменти тощо. Сама витинанка розміщена як на передній частині обкладинки, так і на задній. Також на задньому плані обкладинки присутня та ж сама витинанка яка була віддзеркалена, збільшена та оброблена за допомогою інструментів в графічній програмі. Текст з ім'ям автора та назвою збірника знаходиться у верхній частині обкладинки та був накладений на обробленій менш видимій частині витинанки. На титульному аркуші крім назви збірника та імені автора присутня витинанка як дизайн елемент. Враховуючи, що стиль цього елемента ідентичний витинанці яка знаходиться на обкладинці та має схожі зображувальні елементи можна здогадатися що обидві витинанки були створені одним майстром.

Зміст збірника поділений на п'ять розділів початку кожного з яких присвячена сторінка з зазначеною назвою розділу та частиною витинанки яка зображена на титульному листі. Це можна помітити уважно подивившись на сторінку першого розділу де зображена верхня ліва частина витинанки з титульної сторінки. На цій частині вирізані образи сонця, що має людські риси обличчя такі як очі, ніс, рот, силуети селян та тварин. Також тут можна побачити силует риби яка закручується в спіраль. Сторінка присвячена початку другого розділу містить в собі ліву нижню частину витинанки вказаної вище. Тут також можна спостерігати спрощені силуети людей різного віку та статі. Внизу вирізані людські фігури в різному положенні, деякі з них статичні, а одна фігура напівсидячи грає на музичному інструменті, над ними видно вози з людьми. Також в цій частині витинанки присутні рослинні елементи.

Перша сторінка третього розділу має зображення правої верхньої частини витинанки. На цій частині зображені птахи які летять одне за одним також є зображення бика та силует людини яка вписана в коло до якого спіраллю завертаються всі інші елементи витинанки. Початок четвертого розділу відрізняється від всіх інших розділів. Перша сторінка з назвою розділу має також частину витинанки, але не тієї яка застосована на титулі, а ту що розміщено на обкладинці, точніше частина яку можна побачити на задній частині обкладинки. Тут видно силует жінки під нею знаходяться спрощені силуети людей які нібито тримають її основу. Також тут присутні елементи які візуально нагадують рушник. Початок п'ятого розділу прикрашений вже останньою частиною витинанки з титулки це нижня права частина. На цій частині найбільше бере на себе уваги вирізаний чоловік який засіває поле зерном. Розглядаючи загальну композицію витинанки яка застосована на титульному листі можна сказати, що на ній присутні три основні фігури – це силует людини в колі, силует риби і птиці. Вся композиція динамічна, кожен елемент передає рух який завертається в коло до вищезазначених трьох елементів.

Техніка вирізання поєднує в собі як елементи з загостреними формами, так і елементи з плавними формами ліній, що гармонійно поєднані між собою та разом створюють цікаву композицію яку приємно поступово розглядати. На деяких сторінках збірника також знаходяться елементи дизайну у вигляді частинок однієї витинанки з обкладинки. Видно що всі дизайн елементи застосовані в збірнику були оброблені в графічних програмах змінений їх масштаб, колір та обрізані деякі елементи для комфортнішого застосування їх в книжці. Витинанки застосовані у внутрішній частині збірника мають чорний та сірий кольори.

Наступний аналог – це збірник під назвою «Мій маніфест» Леоніда Доценка. У дизайні обкладинки цього збірника застосовані три основних кольори це чорний червоний та білий. Дизайн обкладинки зроблений у вигляді кладки з цегли. На передній частині обкладинки зображені цеглини зафарбовані червоним кольором також на них розміщений текст білого та чорного кольору. Є цеглини на яких зображені частини

витинанки червоного кольору на білому фоні. На задній частині обкладинки також присутня цегла зафарбована кольором та частини цегли на яких розміщені частини витинанки, але вже чорного кольору. На задній частині обкладинки немає червоного кольору. На першій сторінці збірника, а саме на авантитулі зображена зменшена у масштабі витинанка частини якої були застосовані на передній частині обкладинки та назва збірника. У внутрішній частині збірника немає дизайн елементів у вигляді ілюстрацій чи витинанок. Кожна сторінка збірника обрамлена плашками червоного кольору зверху сторінки та внизу.

РОЗДІЛ II. СТВОРЕННЯ ІЛЮСТРАЦІЙ ТА ДИЗАЙН ЕЛЕМЕНТІВ. РОЗРОБКА МАКЕТУ

2.1. Опис обраних поем.

На початку роботи над проектом кваліфікаційної роботи першим кроком для створення ілюстрації у власній техніці став пошук поетів та їхніх творів. Ми з керівником узгодили двох поетів, яких було обрано для подальшої роботи це Наталія Кравчук та Олег Скорина. Збірки поетів з яких обиралися вірші для подальшої роботи отримала в абонементному залі черкаської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Т. Шевченка.

Один із збірників який використовувався, щоб реалізувати свій кваліфікаційний проект має назву «Батьківська криниця» Наталії Кравчук. Тут було обрано такі поеми це: «Вишивала мама», «Біла ворона», «Летять у край далекий журавлі» та «Купальська ніч», «Споришами стелиться стежина», «Правда часто буває гірка».

В першому вірші основною темою про яку йдеться мова є матір, що піклується про свою родину і через вишиті власноруч рушники вона передавала бажання здоров'я, щастя для родини, щоб доля у них була ясною та безтурботною. Обрана поема складається з шести чотирьох віршів перший з них є початком в якому описуються материнська оселя яка була оточена садами з красивими квітами. Далі йде мова про мамині руки які вишивають рушник з побажаннями не знати відчаю її дітям щоб їхня доля цвіла як квіти у садку. В третьому чотирьох вірші описаний сумний момент коли діти вже виростили, як написано в рядках розійшлись по світу, але попри це вони все одно не забувають дім в якому виростили та повертаються до нього знову і знову де б вони не були. В останніх трьох чотирьох віршах знову описується рушник який вишивала мати з щирими побажаннями щастя та здоров'я, краси й любові та легкої долі.

Наступний вірш «Біла ворона» він складається з трьох чотирьох віршів. Головною героїнею тут є ворона яка відрізнялася від інших та мала біле пір'я. Перший чотирьох вірш

описує свято де була присутня біла ворона яку ніхто туди і не кликав. В наступному ми можемо прочитати опис про те як біла ворона прикидалися такою ж як інші ворони надівши на себе чорне пір'я, але врешті-решт вона в душі була білою, а не чорною. Я думаю в наступних рядках «тож постарайся хрест тяжкий нести, бо біла, біла, а не чорна ти» поетеса хотіла сказати, щоб людина не прикидалася кимось іншим на вгоду суспільству, а залишалася сама собою якою її створила природа та йшла своїм шляхом і долала перешкоди які випадають на долю. В останньому чотирьох вірші розповідається про час слухної миті яка рано чи пізно настане і у білої ворони буде власне свято здобує терплячою та завзятою працею.

У вірші «Споришами стелиться стежина» поетеса описала місцевість в якій провела своє дитинство. В першому чотирьох вірші згадується стежина яка веде до старої хатини розташованої край села, розповідається про запашні наповнені сонцем соняхи, які похилили свої чорні голівки на тин. Далі у творі згадуються червоні мальви, що прикрашали сад, мати яка вийшла на поріг та насолоджується красою природи, квіти барвінку, які поетеса порівнює з оберегом її дитинства. В наступній частині мова йде про ставок над яким похилилися верби і своїми тоненькими гілками торкаються води. Вона описує свої давні спогади і мріями хоче потрапити знову в ті дні дитинства безтурботного, коли все навкруги здавалося таким чарівним, кожен день приносив радість та нові враження. В кінці віршу поетеса описує вдячність батькам за їхню любов, тепло, що вони дарували, за те що були її опорою і залишаються нею до віку.

Наступний вірш невеликий за обсягом складається з трьох чотирьох віршів де розповідається про материнську журбу, коли вона проводить журавлів у далекий край. В першій частині вірша можна відчувати сумні почуття пов'язані з тим, що відліт журавлів ніби забирає все з собою кудись далеко. Потім написані рядки з проханням до матері не журитися бо хоч журавлі відлетіли, але її діти завжди думають про свою матір і душею вони знаходяться поряд з нею, так само, як і вони постійно присутні в думках рідної неньки. Поезія наповнена різними глибокими почуттями та переживаннями.

Смак гіркої правди та солодкої брехні описує вірш «Правда часто буває гірка». В цьому творі на початку розповідається про гіркий смак правди, яка часто є неприємною для інших буває навіть різкою, у більшості випадках вона не нагороджується, не шанується і не звеличується, але все одно застається простою та щирою. Чути правду може бути боляче і її важко відрізнити від брехні, що являє собою велику спокусу солодкі вуста якої манять та зводять з правильного шляху. Як описується у вірші, коли вона заповзе гадюкою в дім її вже важко позбутися й треба докладати великих зусиль щоб більше не покладатися на неї. В останніх рядках поетеса виражає почуття смутку, бо у світі багато брехні та підлості від якої нелегко позбутися, але так швидко можна потонути в ній.

Остання поема зі збірника Наталії Кравчук має назву «Купальська ніч». Вона складається з п'яти чотирьох віршів та як можна здогадатися з назви тут розповідається про ніч на свято Івана Купала. Спочатку вірша мова йде про прихід жаркого місяцю липня, який свідчить про прекрасну літню пору, всюди разносяться пахощі скошеної трави, дує приємний теплий вітерець та скоро потрібно буде жати жнива. Потім починається опис чарівної купальської ночі та легенди про квітку папороті, що нібито цвіте саме в цю ніч. Далі можна прочитати, що двоє молодих людей збираються піти в ліс та знайти чарівну квітку папороті і якщо вони її знайдуть то це буде підтвердженням того, що вони по-справжньому кохають одне одного.

Інший збірник з якого я брала вірші називається «Поезія серця і душі» Олег Скорина. З цієї книги були обрані такі художні твори: «Калина і мати», «Весняна замальовка», «Осінь», «Стою мов зачарований», «Мамина хата...», «Ключем прилетіли лелеки з півдня».

Перший вірш розповідає про народний звичай, що коли народжується дитина в сім'ї то потрібно посадити калину. І разом з ростом дитини росте й калина яка щорічно цвіте та наповнює радістю серця. Також у вірші говориться, що калина – це символ свободи доля якої переплетена з рідною батьківщиною. В останній частині вірша розповідається про вже минувший час, коли діти вирости ненька стала старенькою

разом з калиною. Тут також говориться про радість калини та матері, що діти вирости здоровими та щасливими. Останні рядки вірша закликають оспівувати цю радість.

Другий вірш описує картину в якій змальований прихід весни. Тут розповідається про пробудження весни, перші промінці сонця які розтоплюють останній зимовий холод. Про перші паростки які пробиваються з під землі, перші весняні квіти та готовність весни дихати на повні груди буяти й цвісти.

Вірш «Мамина хата...» описує прохання матері до сина берегти свою рідну домівку яка його зростила, вигодувала, зігрівала і берегла від всього лихого. Далі вона звертається з проханням доглядати стару хатину, берегти все те світле та щасливе, що вона йому подарувала. Останні рядки вірша спонукають берегти вічну пам'ять і згадувати своїх рідних, що покинули світ живих, у сонячному промінні, покритих росою ранках й навіть коли вони дивитимуться на зірки пам'ятати дорогих людей та берегти їх у своєму серці.

Коли настає пора повернення перелітних птахів це означає, що на своїх крилах разом з прильотом вони приносять тепло, радість. Разом з ними повертається подих життя який пробудився від довгого сну з початку їх відльоту. Це і є мотивом наступного вірша «Ключем прилетіли лелеки з півдня». Розповідь починається з прильоту лелек до рідної домівки та гнізда в якому з'явилося не одне їх покоління. У вірші згадується радісний клекіт яким вони сповіщають інших про прибуття.

Наступний вірш «Осінь» як зрозуміло з назви описує осінню пору з усіма її благами та красою. На початку вірша йдеться про те, що хоч ця пора і не наповнена пахощами духмяних квітів проте створює мальовничі пейзажі даруючи листям дерев різнобарвні кольори та відтінки. Потім описується щедрість осені яка багата на дари, годує нас та наповнює душу любов'ю. Минає час листя опадає та створює ніби різнобарвний килим, що вкриває всю землю. У вірші осінь описується як мила, ніжна, щедра та любляча пора року.

2.2. Робота над ілюстраціями та розробка дизайн елементів.

В роботі над кваліфікаційним проєктом першим етапом було створення першочергової ідеї для ілюстрацій тобто ескізів. Ми з куратором обговорили, що фінальною технікою виконання майбутніх ілюстрацій буде комп'ютерна графіка з імітацією народної художньої техніки – витинанка. В кожній ілюстрації та графічному декоративному елементі я намагалась зімітувати особливості гармонічного поєднання елементів між собою чим і характеризуються в основному витинанки.

Перший ескіз намальований до вірша «Вишивала мама». Коли я читала цей вірш то в моїй уяві поставала та сама мамина хатина про яку було написано на початку вірша тому я і вирішила в цій ілюстрації зобразити традиційну українську хатку з низеньким тином та солом'яною покрівлею.

На ескізі зображена частина хати, внизу композиції розташований плетений тин, в лівій частині композиції на стіні хатинки розташований простий орнамент з квітів. На ескізі я намалювала так ніби тин який поступово наближається до лівої частини композиції плавно переходить в орнамент. Накриття хати я розділила на умовні прямокутники, в деяких з них можна побачити тоненькі лінії які імітують соломі, деякі просто заповнені кольором або навпаки. Також ще одним елементом цієї композиції є вікно яке розташоване найближче до центру. Потім коли ідея ілюстрації була вже намальована у паперовому вигляді я почала переносити ескіз на цифровий носій за допомогою програми Adobe Illustrator.

Спочатку я фотографувала свою роботу завантажувала її в графічну програму потім за допомогою інструментів почала малювати ілюстрацію по лінійному ескізу. У процесі роботи над малюнком в програмі було домальовано нові елементи та змінено першочергову стилізацію деяких елементів композиції.

За допомогою інструменту «кривизна» я відмалювала поверх фото ескізу лінійні форми та основні елементи. Спочатку відмалювала форму хати її покрівлю далі почала відмалювати тин. Відмалювала опорні стовпці на яких знаходиться плетіння з гілок дерева. Щоб імітувати ніби гілки вплетені між стовпцями розділила цільний елемент за

допомогою інструмента «ніж» це чудовий спосіб коли потрібно вирізати або редагувати елементи відрізаючи непотрібні частини. В елементах забору зафарбованих чорним кольором, щоб імітувати гілки я також використовувала інструмент «ніж» та прорізала зафарбовані елементи.

Потім почала відмальовувати орнамент, інструментом «кривизна» я відмалювала один з елементів далі за допомогою функції дублювання створила копії цього елемента деякі з них я віддзеркалила, потім зібрала в один орнамент. Наступним кроком стало зображення елементів покрівлі, для імітування солом'яного покриття лінії створювала за допомогою інструменту «відрізок лінії» та деформувала його використавши інструмент «кривизна» та вигнула лінії як мені було потрібно й створила цим невеличкий об'єм. Наступним елементом було намальоване вікно за допомогою інструментів «кривизна», «прямокутник», «ніж» та застосовувала дублювання й віддзеркалення об'єкта.

Під покрівлею можна побачити ще один елемент це зафарбований чорний прямокутник що імітує тінь. Останнім елементом композиції є квіти які знаходяться в лівій нижній частині композиції та ніби перетворюється в орнамент на стіні. Також в ході роботи над малюнком був застосований інструмент «швидка заливка» в місцях де неможливо було зробити звичайну заливку кольором. Композиція цієї ілюстрації є багато плановою на першому плані видніються квіти на другому плані плетений тин, а на останньому плані всі інші елементи.

Наступний малюнок був створений до вірша «Купальська ніч». У вірші згадується містична квітка папороті яка розквітає на ніч свята Івана Купала тому я вирішила саме її зробити головним елементом для наступної ілюстрації. Початковий ескіз сильно відрізняється від відмальованої електронної версії готового малюнку. Для кращої роботи над стилізацією до цієї ілюстрації я шукала потрібні фото рослини папороті. Далі почала зображувати великий листок папороті за допомогою інструменту «кривизна». Наступною була створена квітка для неї був використаний вже намальований мною на папері ескіз фото якого перенесла до графічного редактора, а

потім поверх нього інструментом «кривизна» відмальовувала квітку. Для згорнутих листків папороті також використовувалось фотографія з інтернет-джерела. Якщо розбирати композицію по елементах то вона складається з деталізованого листка папороті що є найтемнішим елементом та знаходиться на задньому плані, міфічної квітки яка накладена поверх листка та на пів закручених маленьких листків папороті.

Ескіз наступної ілюстрації був створений до вірша «Калина і мати». Після прочитаної поезії образ який з'явився в моїй уяві я візуалізувала у вигляді стилізованої рослини яка називається калина. Композицію цієї ілюстрації можна умовно поділити на три частини перша – це період цвітіння коли рослина випускає свої прекрасні квіти, наступний період коли вже минув період цвітіння і на місці квітів з'являються плоди у вигляді червоних ягідок і останній період коли багатолітня рослина після кількох років цвітіння та родючості вже віддала все що могла із приводу старості починає поступово засихати.

Готовий ескіз був сфотографований та перенесений до графічної програми, щоб потім перейти до етапу малювання ілюстрації та доведення її до кінцевого результату. Основним інструментом за допомогою якого було створено майже всі елементи з яких складається малюнок це «кривизна». Елементи в формі ягід калини намальовані за допомогою інструменту еліпс. В композиції застосовані як лінійні форми, так і силуетні. Прикладом силуетів в даній ілюстрації є листок калини що знаходиться в нижній частині композиції, частина ягід яка теж зафарбована чорним кольором. На відміну від попередніх двох ілюстрацій композиція цієї роботи не є багато плановою.

В останній ілюстрації поетичного збірника був візуалізований образ до вірша «Стою мов зачарований». Цей твір створив у моїй уяві образ згаданого в ньому солов'я, що сидить на гілці дерева яке розквітає пахучими, духмяними квітами. Багато елементів цієї ілюстрації відмальовувалися вже у графічній програмі інструментом «кривизна» та «еліпс». Композиція складається з основного елементу – це образ пtiці солов'я, гілок дерева та розкритися на них квітах. Елементи у вигляді квітів були створені за

допомогою моїх власних фото. Тут також присутні не тільки лінійні елементи, а й силуетні форми – це гілки дерева та деякі квіти.

Композиція є багато плановою, на першому плані знаходиться гілка з квітами яка розташована в лівій частині композиції. На наступному плані зображений соловей, а за ним на останньому плані розташована права гілка дерева з квітами. Інструмент «кривизна» який я застосовувала для малювання всіх ілюстрацій це зручний спосіб створювати малюнки за допомогою точок які лінійно з'єднані між собою. Також можна не тільки малювати, а й видозмінювати форму змінивши положення створених точок, таким чином можна деформувати лінії та створювати будь-які форми.

Паралельно зі створенням ескізів до ілюстрацій велася робота над ескізом до малюнку для обкладинки та розробка ескібриса як декоративного елемента. Композиція малюнку для обкладинки містить в собі образи двох ластівок оточених квітами, одна з яких сидить на гілці, а інша підлітає до неї. На таку композицію для обкладинки мене надихнули проліски що цвіли в мене дома у садку. Мені хотілося обов'язково зобразити ці квіти і чомусь в моїй уяві парою до них повинні бути дві птиці, але які саме, це до мене прийшло трохи пізніше.

Я деякий час обдумувала яких пташок я буду komponувати разом з обраними мною квітами і нарешті я згадала про ластівок які своїм прильотом символізують повернення весни, пробудження життя й тепло що буде обігрівати крижану землю після холодної пори року. Проліски також є одними із символів приходу весняної пори та першими весняними квітами, що з'являються як тільки розтане сніг і засвітить яскраве сонце та подарує своє перше тепло, вирішила спробувати поєднати їх в одну композицію. На ці образи мене надихнула пора року з настанням якої все оживає, починається нове життя, з під землі пробиваються молоді паростки трави, на деревах та кущах з'являються перші маленькі листочки. Коли ти спостерігаєш за всієї цієї трансформації природи то серце наповнюється радістю душа силою й ти начебто сам оновлюєшся та отримаєш натхнення для нових звершень.

Наступна частина композиції нагадує форму незавершеного овалу та містить стилізовані квіти, що мають назву проліски. Остання частина композиції – це прямокутна форма яка знаходиться на задньому плані. У верхній частині вона містить в собі імена обраних поетів та назву макету збірника, а в нижній частині цієї прямокутної форми розташований квітковий орнамент. Квіти мають три положення – це вид зверху, вид збоку і напівбоком.

Після затвердження ескізу почалася робота над створенням електронного малюнку для обкладинки. Більшість елементів я малювала інструментом «кривизна», також застосовувала інструмент «прямокутник» для горизонтальних ліній де розміщений текст, потім для залитих кольором прямокутників які знаходяться внизу композиції і для основної форми прямокутника яка підтримує усю композицію. Дрібні деталі малюнку додавалися під час роботи над ним у графічній програмі. Також там були допрацьовані та відредаговані деякі місця ілюстрації для кращого вигляду. Квітковий орнамент, що знаходиться в нижній частині композиції також був створений в програмі.

Спочатку відмалювала один елемент потім за допомогою дублювання було зроблено кілька копій та зібравши в один орнамент вставила до ілюстрації. Основними елементами композиції є дві птиці ластівки які дивляться одна на одну їх тільки було вирішено зафарбувати кольором, щоб сконцентрувати увагу більше на них ніж на інші елементи. Для того щоб імітувати пір'я на крилах та хвостах птиць було вирішено декорувати їх лінійними елементами що нагадує форму пір'я. З цього ескізу я також створила повноцінну витинанку розміром 55/75 см з поєднанням червоного та світло жовтого кольорів. Вона стала роботою для навчального предмета «Робота в матеріалі». Для обкладинки та збірника в цілому було обрано два кольори коричнево-червоний та помаранчевий.

Робота над текстовими елементами малюнку почалася після відмалювання ілюстрації в графічній програмі. Було підібрано шрифт який на мою та керівника думку підходив сюди найкраще.

Ідея есклібриса виникла також під час роботи над завданням з цього навчального предмету. Завданням було створити чотири есклібриси я зробила до них ескізи та відмалювала в графічній техніці за допомогою лінера. Потім узгодивши все з керівником обрала один з есклібрисів та по готовій роботі з фото відмалювала в графічному редакторі. Композиція малюнку який я обрала складається з силуету kota зігнутих гілок які формують собою ніби рамочку яка поєднує всі інші елементи та збирає їх в одне ціле. Кінчик хвоста елегантно підтримує два текстових елементи, що являються ініціалами моїх імені та фамілії. На силует kota накладені тоненькі гілочки дерев які беруть свій початок в низу композиції біля лап kota і далі виходять за межі силуету та обвивають собою половину композиції. Мордочку та грудну частину котика було вирішено зробити білим кольором.

На відміну від інших ілюстрацій які були створені в основному за допомогою інструменту «кривизна» тут щоб намалювати есклібрис я застосувала «трасування зображення» та розібрала його на елементи, що певною мірою полегшило мою роботу. Це стало можливим лише завдяки тому, що вже був готовий оригінал малюнку в гарній якості де всі елементи прекрасно видно. Потім після розбору зображення на окремі елементи настав процес редагування та доведення до потрібного вигляду. Інструментом «кривизна» я видозмінювала лінії зображення як мені було потрібно, позбувалася зайвих елементів та сильно деформований контур вирівнювала інструментами «стирання контуру», «з'єднання контуру» та «кривизна».

Наступним кроком після того, як всі ілюстрації були готові в мене почали народжуватися ідеї щодо інших декоративних елементів якими можна прикрасити сторінки збірника. Одним із цих елементів став орнамент з квітів який був трохи змінений та взятий з ілюстрації для обкладинки. Наступним декоративним елементом став образ птиці взятий з ілюстрації до обкладинки. Цим елементом стала ластівка яка знаходиться в лівій частині композиції ілюстрації та була перетворена на силует. Зробила я це використавши інструмент швидкої заливки та заповнила кольором всю птицю далі скопіювала її, віддзеркалила і таким чином створила ще один декоративний

елемент у вигляді двох силуетних птахів повернутих одна до одної. Всі ілюстрації були створені у векторному графічному редакторі Adobe Illustrator.

2.3. Робота над електронним макетом збірника поезій.

Після завершення роботи над художньою частиною збірника у вигляді ілюстрацій та декоративних вставок настав час переходити до наступного етапу кваліфікаційного проєкту збірка готових елементів в єдиний макет, робота над композицією сторінок й робота над текстовою частиною.

В програмі Adobe Indesign я створила документ на 24 сторінки тобто вийшло 12 розворотів на яких й почалась робота над розміщенням графічного матеріалу. Також додала мітки різку на випадок подання макета на друк, щоб картинка та інші елементи не пошкодили при розрізанні сторінок.

Для того, щоб вставити будь-яке зображення в документ попередньо потрібно скористатися інструментом прямокутний фрейм та створити фрейм такої величини яка потрібна. Далі ставити зображення можна навіть з робочого столу просто перетягнувши картинку в створений раніше фрейм інакшим способом неможливо вставити картинку обов'язково потрібно створювати фрейм. Можна змінювати як розмір самого фрейму коригуючи під потрібну величину, так і розмір картини клацнувши на круглий значок який з'являється коли ви наводите курсор миші на картинку. Текстові елементи також можна вставляти в спеціально призначені для них текстові фрейми. Також можна просто скопіювати текст на вибір та вставити у графічний редактор, програма сама створить текстовий фрейм, але потім потрібно буде коригувати його розмір під вміст тексту.

Робота над будь-яким текстовим проєктом починається з композиції обкладинки вона задає настрій та стиль іншій візуальній частині, а своєю чергою елементи об'єднані одним стилем та колірною палітрою підтримують обкладинку та збирають композицію проєкту в єдине ціле, що гармонійно поєднане внутрішнім вмістом, як візуальним, так і текстовим. Тому першим графічним об'єктом над розміщенням якого я почала

працювати це дизайн лицьової частини обкладинки, що був розташований на першій сторінці документа розмістила передню частину обкладинки.

Потім настала черга створювати дизайн першого розвороту який містить частину форзаца та титульну сторінку на якій розміщені такі текстові елементи: назва збірника, ім'я та прізвище поетів та текстовий блок з зазначенням населеного пункту та рік створення макета. На форзаці як додатковий дизайн елемент розташувала прямокутник та заповнила таким самим кольором, що й ілюстрація на обкладинці.

На наступному розвороті знаходиться вступна сторінка з ім'ям поетеси та декоративним елементом. На іншій сторінці розвороту знаходиться один із її віршів та декоративний елемент що знаходиться внизу сторінки. З цього розвороту почалася вже інша частина праці робота над текстом та розміщенням елементів. Був проведений пошук шрифтів які підходили найкраще до стилю ілюстрацій. В роботі над макетом було застосовано два шрифти це Franklin Gothic book для основної частини тексту та Avdira для заголовків, назви віршів та текстових елементів розташованих у верхній частині сторінки.

На розвороті присутні два декоративних елементи це силуети пташок які прикрашають собою сторінку з іменем поетеси та квітковий орнамент що розташований на наступній сторінці в нижній частині. Проводилась робота над текстом обраних віршів, спочатку друкувався текст вірша проставлялися розділові знаки, робила відступи там де потрібно між рядками, заголовки з назвами віршів написала обраним для них шрифтом та збільшила кегль. Далі йде розворот з поемою та ілюстрацією намальованої до неї. Текстові елементи у вигляді імені поетеси на одній сторінці та назвою збірника на іншій, що знаходяться у верхній частині розвороту присутні упродовж усього дизайну збірника в цілому. Також в макеті присутні розвороти де ілюстрації відсутні на них розміщені тільки вірші та декоративний елемент у вигляді квіткового орнаменту.

В макеті присутній розворот який містить в собі розділ з іменем іншого поета який вказує, що далі вже будуть починатися вірші іншого митця. На цій сторінці присвячений

новому розділу як і на першому також присутні декоративний елемент у вигляді двох ластівок. Кожен текстовий блок який містить в собі поему вирівняний по сітці та знаходиться в однаковому положенні на кожній сторінці. Вирівнювання всіх текстів було проведено по висоті на одному рівні, але деякі твори були надто довгими й зважаючи на це висоту текстових блоків у деяких розворотів було змінено для кращого візуального сприйняття.

Останню сторінку поетичного збірника було вирішено прикрасити екслібрисом, а інша частина форзацу також містить графічний елемент у вигляді заповненого кольором прямокутника, що розташований вздовж всієї висоти сторінки.

ВИСНОВКИ

Під час виконання проєкту кваліфікаційної роботи було виконано поставлені завдання які зазначалися у вступі:

Проводився пошук корисний для проєкту інформації яка була взята з навчальних посібників та наукових статей. Була зібрана інформація про процес розробки дизайну друкованих видань, поетапний процес оформлення створеного проєкту. Інформація про види ілюстрацій та інструменти за допомогою яких створюють.

Було проаналізовано п'ять аналогів у вигляді поетичних збірників отриманих в черкаській обласній науковій бібліотеці імені Тараса Шевченка: Олег Скорина «Поезія серця і душі»; Микола Стасюк «Краса синівської любові»; Альманах Черкаського літературного об'єднання імені Василя Симоненка «Спалах Спалах», Олекса Лищенко «З відстані свободи», Леонід Доценко «Мій маніфест».

Результатом художньої частини збірника стали чотири ілюстрації, що були відмальовані до віршів які надихнули мене створити малюнки. Було створено ілюстрацію для дизайну обкладинки та екслібрис.

Для кращого стильового об'єднання композиції збірника було розроблено два декоративних елементи які застосовувались в композиції збірника поезій. Всі графічні елементи біли створені в векторній програмі Adobe Illustrator.

По завершенню роботи над всіма текстовими та графічними елементами був створений електронний макет збірника який містить в собі 12 розворотів за допомогою графічного редактора Adobe Indesign.

Мета проєкту кваліфікаційної роботи була досягнена. Поставлені завдання були опрацьовані повною мірою, а результати представлені у вигляді банера, що містить макет з зібраними в ньому та скомпоновані в розвороти художню та текстову частини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Альманах Черкаського літературного об'єднання імені Василя Симоненка «Спалах Спалах». Брама-Україна, м. Черкаси 2010 р., 223 с.
2. Зелінська Н. В. Наукове книговидання в Україні: історія та сучасний стан: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Л.: Світ, 2002 р., 268 с.
3. Кравчук Наталія. «Батьківська криниця». Поезії – Київ: ТОВ «Літопис хх», 2012 р., 96 с.
4. «Мій маніфест»: одна держава, одна мова, одна церква / Леонід Доценко. – Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А., 2021 р., 86 с.
5. Микола Стасюк «Краса синівської любові». Видавнича фірма «Відродження», м. Дрогобич р. 2001, 289 с.
6. Навчальний посібник «Композиція видання: дизайн художньої літератури: практикум». Київ КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2020 р. – 92 с.
7. Олег Скорина. «Поезія серця і душі», Черкаси 132 с.
8. О. Лищенко. «З відстані свободи». Черкаси; БРАМА. Видавець Вовчок О. Ю., 2003 р., 104 с.
9. Редагування окремих видів літератури. За ред. Н. М. Сикорського. – М.: Наука, 1987 р., 400 с.
10. Шевченко В. Е. Етапи створення художнього обличчя видання. Журналістика., 2003р., 300 с.
11. Шевченко В. Е. Стаття «Художньо-технічне оформлення видань різних видів». URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1815>
12. Шевченко В. Е. Шрифтове оформлення видань. Наукові записки Інституту журналістики. 2005 р., с. 13-21.
13. Що таке витинанка? URL: <https://hobitera.com/c-vytynannja>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Рисунок 1. Задня частина обкладинки збірника «Спалах Спалах»

Рисунок 2. Передня частина обкладинки збірника «Спалах Спалах»

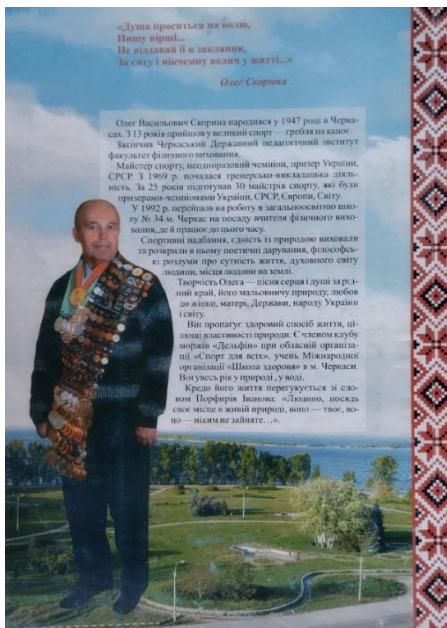

Рисунок 3. Задня частина обкладинки збірника «Поезія серця і душі».

Рисунок 4. Передня частина обкладинки збірника «Поезія серця і душі».

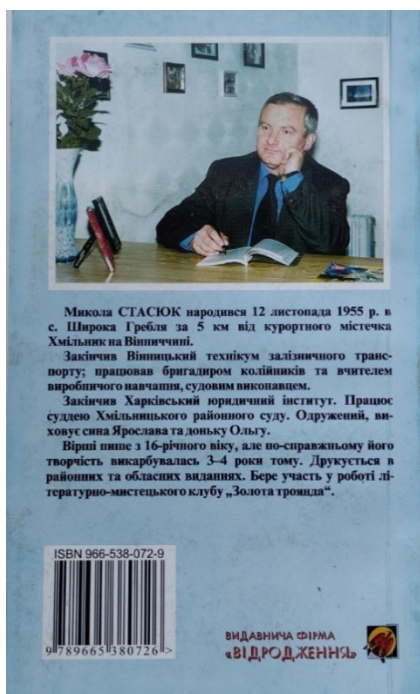

Рисунок 5. Задня частина обкладинки збірника «Краса синівської любові»

Рисунок 6. Передня частина обкладинки збірника «Краса синівської любові»

Рисунок 7. Задня частина обкладинки збірника «Батьківська криниця»

Рисунок 8. Передня частина обкладинки збірника «Батьківська криниця»

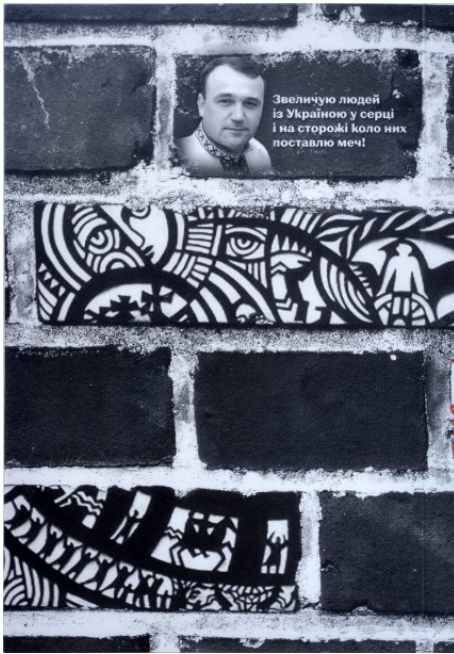

Рисунок 9. Задня частина обкладинки збірника «Мій маніфест»

Рисунок 10. Передня частина обкладинки збірника «Мій маніфест»

Рисунок 11. Задня частина обкладинки збірника «З відстані свободи»

Рисунок 12. Передня частина обкладинки збірника «З відстані свободи»

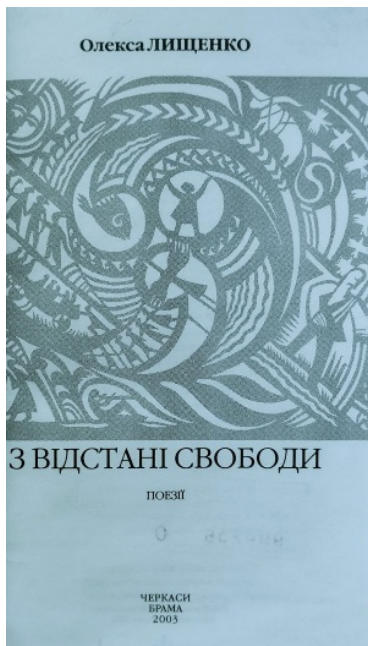

Рисунок 13. Приклад художньо оформлення титульного листа у збірнику «З відстані свободи»

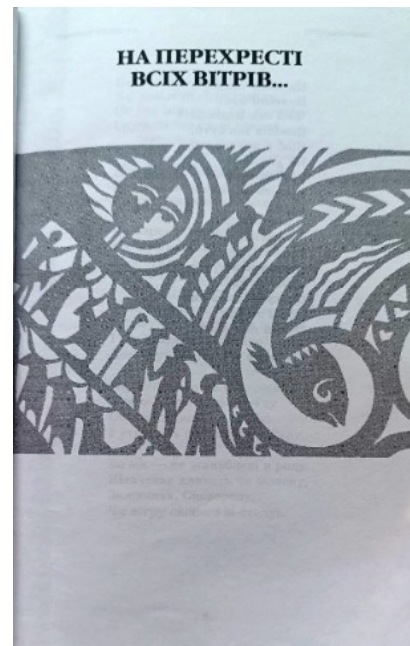

Рисунок 14. Приклад художньо оформлення розділу у збірнику «З відстані свободи»

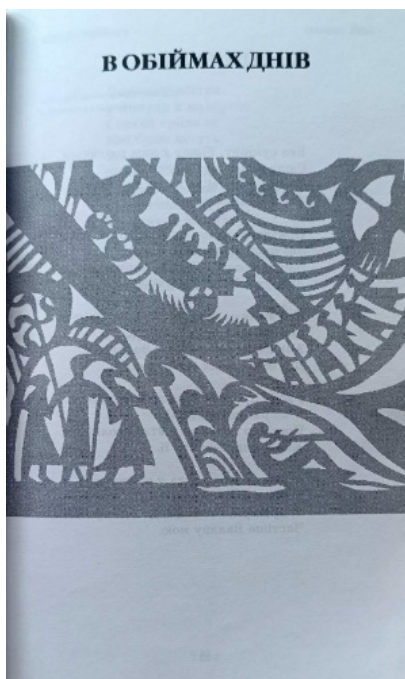

Рисунок 15. Приклад художньо оформлення розділу у збірнику «З відстані свободи»

Рисунок 16. Приклад художньо оформлення розділу у збірнику «З відстані свободи»

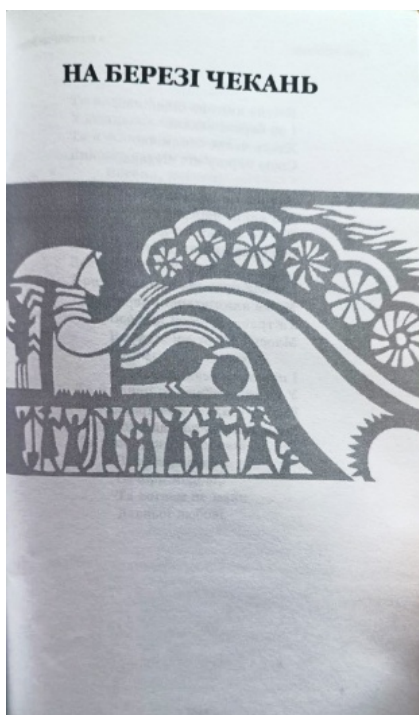

Рисунок 17. Приклад художньо оформлення розділу у збірнику «З відстані свободи»

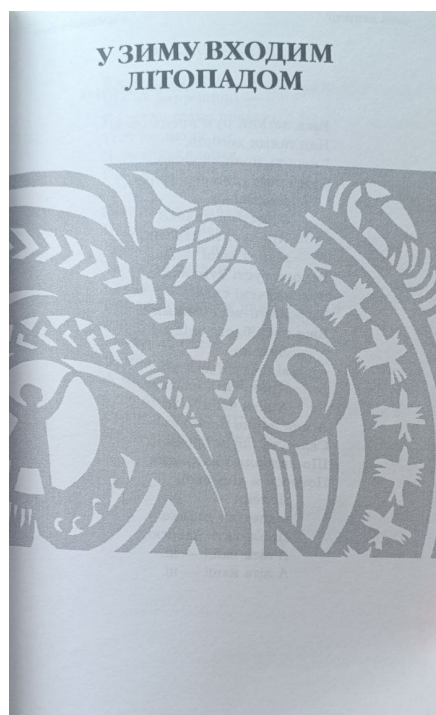

Рисунок 18. Приклад художньо оформлення розділу у збірнику «З відстані свободи»

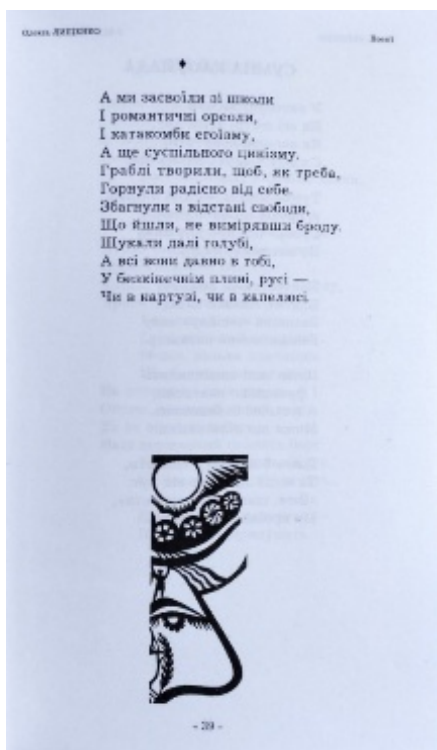

Рисунок 19. Приклад художньо оформлення сторінки збірника «З відстані свободи»

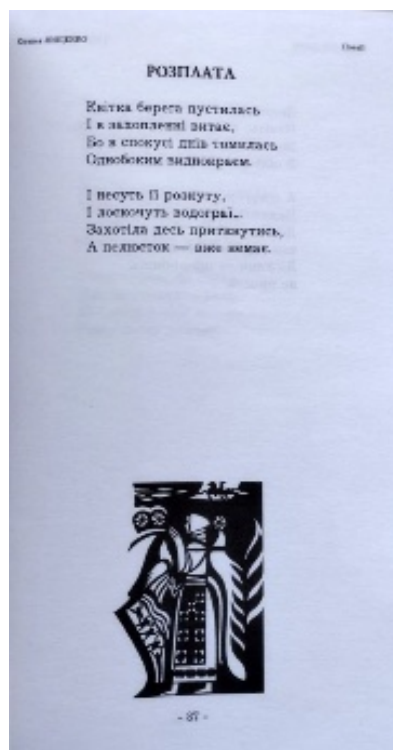

Рисунок 20. Приклад художньо оформлення сторінки збірника «З відстані свободи»

ДОДАТОК Б

Рисунок 21. Ескіз до ілюстрації

Рисунок 22. Ескіз до ілюстрації

Рисунок 23. Ескіз до ілюстрації

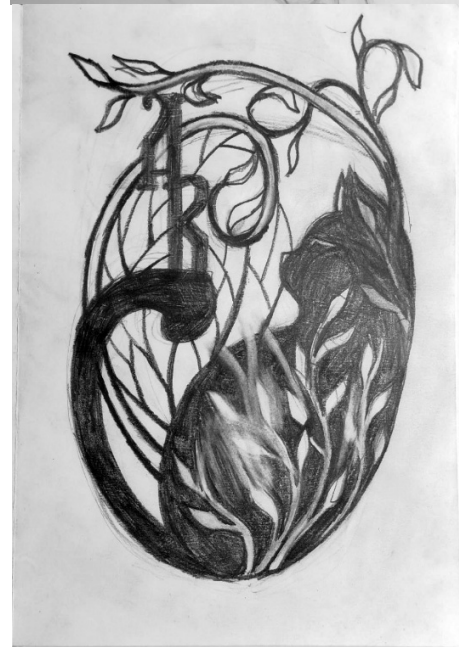

Рисунок 24. Ескіз до ілюстрації

Рисунок 25. Ескіз до ілюстрації
на обкладинку

Рисунок 26. Ескіз до екслібрису

Рисунок 27. Готова ілюстрація

Рисунок 28. Готова ілюстрація

Рисунок 29. Готова ілюстрація

Рисунок 30. Готова ілюстрація

Рисунок 31. Готова ілюстрація
на обкладинку

Рисунок 32. Готовий екслібрис

ТЕМА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА:
Візуалізація образів та емоцій через авторські ілюстрації до поетичного збірника

Освітня програма "Графічний дизайн"

АННОТАЦІЯ

Завдяки продуманому дизайну зовнішнього оформлення та внутрішнього наповнення, паперові книги стають більш популярними серед читачів, яких воно може зацікавити або спонукати придбати ті чи інші видання. Люди краще запам'ятовують інформацію за допомогою зорової пам'яті, а завдяки сучасному дизайну та технологіям відкривається багато можливостей якими можна скористатися, щоб зробити поезію більш популярною не тільки серед старшого покоління, а й серед молоді. Таким чином можна просувати віршовані твори українських народних поетів та сучасних новаторів. Це дає змогу розширювати світогляд, наповнюватись новими враженнями й разом з творами поринути в загадковий світ, створений почуттями та думками поета. Головна ідея кваліфікаційного проєкту полягає в тому, щоб створити візуальні образи та електронний макет збірника, використовуючи віршовані твори митців, показати власне бачення цих поем через візуалізований матеріал та інтерпретувати їх у власному стилі та техніці.

000000   82120B   F27916

Виконала студентка групи ГД-23
Вієцька Ангеліна Вячеславівна
Керівник: к.п.н., доцент
Касьян Тетяна Константинівна

Рисунок 33. Презентація макетної частини на банері